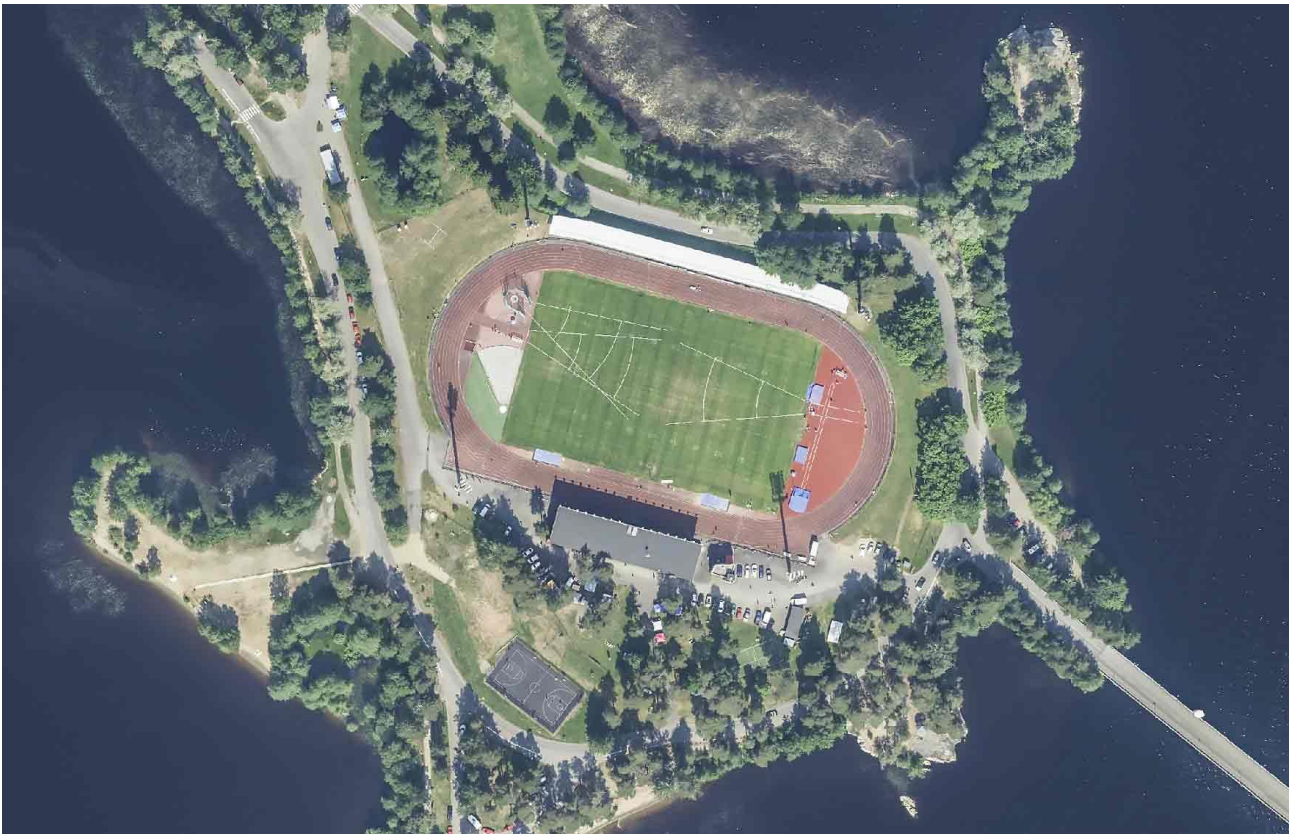

KUOPIO

TARVESELVITYS
Väinölänniemen stadion
5.1.2026

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO	3
2	TAUSTATIEDOT	4
2.1	Verkostosuunnitelmat ja strategiat	4
2.2	Muut taustatiedot	4
3	NYKYTILANTEEN KUVAUS	5
3.1	Toiminnallinen nykytilanne	5
3.1.1	<i>Liikunta- ja urheilukäyttö</i>	5
3.1.2	<i>Muu tapahtumakäyttö</i>	5
3.1.3	<i>Henkilökunta</i>	5
3.2	Kenttäalue ja suorituspaikat	6
3.3	Rakennusten nykytilanne	6
4	TAVOITTEET	6
4.1	Toiminnalliset tavoitteet	6
4.2	Palvelutarpeen aikajänne	7
4.3	Muut tavoitteet	7
5	VAIHTOEHTOISET MALLIT	7
5.1	Katsomorakennus	7
5.2	Kentästä	7
5.2.1	<i>Kenttäalueen peruskorjaus</i>	8
5.2.2	<i>Kenttäalue</i>	8
5.2.3	<i>Kenttää ympäröivä alue</i>	9
5.3	Jatkotoimenpiteet ja alustava aikataulu	9
5.3.1	<i>Arkeologinen selvitys</i>	9
5.3.2	<i>Maastotutkimukset</i>	9
5.3.3	<i>Yleissuunnitelma</i>	9
5.3.4	<i>Aikataulu</i>	10
6	TALOUSVAIKUTUKSET	10
6.1	Nykytilanne	10
6.2	Tuleva tilanne	10
7	YHTEENVETO	11
7.1	Tavoitteet	11
7.2	Rakennusten vaihtoehtotarkastelu	11
7.3	Kenttäalueen kehittäminen	12
7.4	Aikataulu ja jatkotoimet	12
7.5	Talousvaikutukset ja rahoitus	12
8	ESITYS	13
9	LIITTEET	13

1 JOHDANTO

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue aloitti Väinölänniemen stadionin tarveselvityksen laadinnan helmikuussa 2024 Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan 11.10.2023 tekemän päätöksen mukaisesti. Tarveselvityksessä kartoitetaan tilojen, suorituspaikkojen ja toimintojen puutteet ja esitetään ratkaisuja havaittujen ongelmien korjaamiseksi ja myös toimenpiteitä, joilla alueen käyttö tehostuu ja järkipäristyy ottaen huomioon kaikki alueelle kohdistuvat kehitystarpeet.

Tarveselvityksen ohessa oli tarkoitus myös laatia katsomorakennuksen tilojen perusparannuksen hankeselvitys, mutta työryhmä päätti tarveselvityksen tarkentuessa esittää tämän muuttamista laajemmaksi hankesuunnitelmaksi. Tämän lisäksi konsultti (FCG Finnish Consulting Group Oy) on aloittanut kenttäalueen ja suorituspaikkojen yleissuunnitelman laatimisen.

Työryhmään ovat kuuluneet:

Tarja Hosionaho, tilahallintapäällikkö HEP&KOP, puheenjohtaja (25.4.2025 asti)
Saku Kekäläinen, liikuntapaikkapalveluiden päällikkö HEP, puheenjohtaja (3.9.2025 lähtien)
Ilja Venäläinen, liikuntapalvelusuunnittelija HEP, sihteeri (3.9.2025 lähtien)
Janne Korhonen, suunnitteluinsinööri KYP
Janne Hentunen, hyvinvoinnin edistämisen johtaja HEP
Ari Räsänen, suunnittelupäällikkö KYP
Sari Riekkinen, kaupunginpuutarhuri KYP
Jorma Matinniemi, asiakuuspäällikkö, Tilapalvelut (5.4.2024 asti)
Auvo Vilpponen, asiakuuspäällikkö, Tilapalvelut (3.9.2025 lähtien)
Seppo Niiranen, hankesuunnitteluarkkitehti, Tilapalvelut

Lisäksi hankkeeseen ovat osallistuneet:

Susanna Haatainen, rakennusterveysasiantuntija, Tilapalvelut
Esa Nissinen, korjaussuunnittelun asiantuntija, Tilapalvelut
Juhani Lehtomäki, kunnossapitoasiantuntija, Tilapalvelut

Lisäksi hanketta ovat kommentoineet:

Mikko Paalanen, intendentti, Kulttuurihistoriallinen museo
Maija Pelkonen, kaavoitusarkkitehti, asemakaavoitus

2 TAUSTATIEDOT

2.1 Verkostosuunnitelmat ja strategiat

Kuopion kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 4.9.2023 liikkuva Kuopio-ohjelmasta vuosille 2023–2030. Ohjelman yhtenä kokonaisuutena on liikkumisympäristöjen kehittäminen. Liikkumisympäristöjen ja liikuntapaikkojen kehittämisperiaatteet koskevat seuraavia pääkohtia:

- Liikuntapaikkojen sijoittaminen
- Liikuntapaikkamaksujen taso
- Kestävän kehityksen ja luontoympäristön huomiointi
- Kaupunkikehityksellisten näkökulmien huomiointi
- Kaupunkilaisten ja paikallistoimijoiden osallistaminen
- Yksityisen ja seuravetoisen palvelutuotannon mahdollistaminen.

Kehittämistoimenpiteissä yhtenä keskeisenä toimenpiteenä on mainittu Väinölänniemen stadionin peruskorjaus, joka ohjelman valmistumien aikaan oli alustavan näkemyksen mukaan suunniteltu toteutettavaksi vuosina 2025–26. Kustannusarvioksi oli tuolloin arvioitu 6–7 milj. €.

2.2 Muut taustatiedot

Väinölänniemen stadion on Kuopion keskeisen kaupunkialueen ainoa yleisurheilun kilpailutoimintaan soveltuva kenttäalue. Stadionalue on historiallisesti ollut kaupungin ja Pohjois-Savon yksi tärkeimmistä liikunta- ja urheilukeskuksista, joka on avattu virallisesti käyttöön vuonna 1906, mutta alueella on järjestetty yleisurheiluun liittyvää toimintaa jo 1800-luvun loppupuolella. Ajallisesti aluetta on kehitetty ja kunnostettu seuraavasti:

- Avattiin yleisökäyttöön 1906
- Juoksuradan peruskorjaus 1923
- Nurmikenttä nykymuotoon 1952–53
- Pääkatsomorakennus ja huoltorakennus on rakennettu 1954
- Ratojen kumiasfaltointi 1965
- Kenttäalueen peruskorjausremontointi, vastakatsomon ja maalitoimistorakennus 1984
- Juoksuratojen ja hyppypaikan saneeraus 2007
- Heittopäädyn ja aitojen uusinta 2014
- Hyppypäädyn turvallisuuskorjaus 2021–22

Yleisurheilun Suomen mestaruustason kilpailuja Väinölänniemellä on järjestetty koko sen olemassaolon historian ajan. Ensimmäiset viralliset SM-kisat pidettiin vuonna 1923 ja Kalevan kisoiksi nimettynä kilpailuja on järjestetty lisäksi 1955, 1987 ja viimeksi vuonna 2014. Yleisurheilun lisäksi stadionilla on järjestetty ajan saatossa monien muidenkin urheilulajien kansallisen- ja kansainvälisen tason kilpailuja ja tapahtumia jalkapallosta pikaluistelun ja voimisteluun saakka. Tällä hetkellä stadionilla pelataan mm. pääsarjatason amerikkalaista jalkapalloa.

Alueella on järjestetty myös muita kuin urheiluun ja liikuntaan liittyviä tapahtumia, suurimpana kokonaisuutena vuodesta 2004 saakka järjestetyn Kuopiorock, joka kerää alueelle kymmeniä tuhansia kävijöitä vuosittain.

Tarveselvitysryhmän tavoitteena on ollut selvittää mahdollisuus peruskorjata stadionalue siten, että se täyttäisi jatkossa jälleen SM-tason yleisurheilukilpailujen, Kalevan kisojen kilpailuvaatimukset, sekä mahdollistaisi kenttälajien osalta amerikkalaisen jalkapallon, rugbyn

ja jalkapallon kilpailutoiminnan. Lisäksi tavoitteena on ollut mahdollistaa urheilun ulkopuolisten tapahtumien, kuten Kuopiorockin järjestäminen ja alueen kehittäminen muuta tapahtumakäyttöä paremmin tukevaksi.

Tarveselvitystyöryhmä asetti tavoitteekseen laatia myös katsomorakennusta koskeva hankeselvitys, minkä myös Tilapalveluiden johtoryhmä hyväksyi. Hankekokonaisuuden selkiytyessä työryhmä ja Tilapalveluiden johtoryhmä kuitenkin totesivat, että hankeselvitys ei ole riittävä asiakirja hankkeen kokoon nähdessä ja että tarveselvityksessä tulisi esittää katsomorakennusta koskevan hankesuunnitelman laatimista. Hankesuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet tulee ajoittaa kenttäalueen peruskorjauksen kanssa yhteensopiviksi.

Laadittu alustava hankeselvitys on tämän tarveselvityksen liitteenä.

3 NYKYTILANTEEN KUVAUS

3.1 Toiminnallinen nykytilanne

3.1.1 Liikunta- ja urheilukäyttö

Väinölänniemen stadionia käytetään erittäin vilkkaasti urheilu- ja tapahtumatoiminnassa. Vuosina 2021–2025 stadionilla oli varattuja käyttötunteja keskimäärin noin 700 tuntia vuositasolla, lisäksi vapaata tilastoissa näkymätöntä kuntalaiskäyttöä on laajamittaisesti päivittäin lumien sulamisesta lumentuloon saakka.

Stadion on Kuopion pääurheilukenttä, jonne Kuopion yleisurheilutoiminta on kesäisin suurelta osin keskittynyt. Tapahtumien järjestämisessä varsinkin juoksuratojen heikko kunto aiheuttaa haasteita, eikä stadionalue mahdollista nykykunnossaan isompien kilpailujen järjestämistä. Käyttäjäkuulemisissa esille on noussut myös harjoittelukäytön mahdollisuuksien heikentyminen.

Yleisurheilukäytön lisäksi stadion toimii amerikkalaisen jalkapalloseura Kuopion Steelersin pääsarjaotteluiden kotistadionina ja harjoituspaikkana, sekä Kuopio Rugby Clubin ottelupaikkana. Stadionilla järjestetään vuosittain myös eritasoisia lasten- ja nuorten liikuntatapahtumia.

3.1.2 Muu tapahtumakäyttö

Väinölänniemen suurin yleisötapahtuma on Kuopiorock, jonka pääalueena toimii stadionalue ympäristöineen. Tapahtuma hyödyntää myös katsomorakennuksen tiloja tapahtuman toteutukseen. Vuonna 2025 kolmipäiväinen Kuopiorock keräsi Väinölänniemelle noin 23 000 kävijää, 2024 25 000 kävijää ja vuonna 2023 20-vuotisjuhlavuonna lähes 30 000 kävijää.

3.1.3 Henkilökunta

Stadionalueen yllä- ja kunnossapitopalvelut on tilattu Kuopion kaupungin omistamalta Mestar Oy:ltä ulkoliikuntapaikkojen kunnossapitosopimuksen mukaisesti. Vuosikustannus Väinölänniemen alueen ylläpidosta on ollut noin 75 000–78 000 euroa.

Stadion alueen rakennusten huolto- ja kunnossapitopalvelut sisältyvät tilapalveluiden ylläpitovuokraan.

Liikuntapaikkapalveluilla ei ole omaa palkattua henkilökuntaa alueella. Tapahtumien osalta tapahtumajärjestäjät vastaavat henkilöstötarpeestaan.

3.2 Kenttäalue ja suorituspaikat

Sekä kenttäalue että suorituspaikat vaativat mittavaa peruskorjausta ja osin myös uudelleen sijoittelua. Tarkempi kuvaus on kohdassa 5.2.

3.3 Rakennusten nykytilanne

Katsomorakennuksen käyttöikäarvio rakennuksen turvalliselle käytölle on nykyisessä kunnossaan 5–8 vuotta. Asiaa käsitellään tarkemmin liitteenä olevassa alustavassa hankeselvityksessä.

Muiden tilojen (vastakatsomo ja maalitoimistorakennus sekä muita pientiloja) katsottiin olevan käyttökelpoisia sellaisenaan. Toteutussuunnittelun aikana tulee kuitenkin tarkistaa, tarvitaanko näiden kohdalla korjaustoimenpiteitä toiminnallisuuteen tai tekniseen kuntoon perustuen. Tällä erää näyttää, että maalitoimistorakennus vaatii mm. sähkö- ja tietoliikenneasennusten päivytystä.

4 TAVOITTEET

4.1 Toiminnalliset tavoitteet

Stadionalueen tulee täyttää yleisurheilun Kalevan kisojen olosuhdevaatimukset siten, että suorituspaikat vastaavat kilpailuvaatimuksissa esitettyjä ja katsomoiden kokonaiskapasiteetti täyttää em. vaatimukset. Täyttäessään nämä vaatimukset stadionilla on mahdollisuus järjestää käytännössä kaikki Kuopioon mahdollisesti saatavat yleisurheilukilpailut.

Vaatimuksena on 7000 katsojan / 5000 istumapaikan (joista 2000 katettuja) katsomo-kapasiteetti. Tämä saavutetaan sijoittamalla noin 1500 katsojaa pääkatsomoon ja 1200 vastakatsomoon nykytilanteen mukaisesti, ja loput 2300 istumapaikkaa sijoitetaan kilpailujen aikana väliaikaisiin katsomorakenteisiin. Pukuhuoneet, saniteettitilat ja varastotilat uusitaan, jotta urheilijoille ja yleisölle voidaan tarjota nykyaikaiset ja hygieeniset tilat, jotka vastaavat nykyajan vaatimuksia esteettömyys mukaan lukien.

Suorituspaikkojen osalta on selvitettävä varsinkin hyppypaikkojen määrä ja sijainti, sekä varsinaisen stadionin ulkopuolisten alueiden osalta Kalevan kisojen olosuhdevaatimusten mukaiset lämmittelypaikat.

Nurmikenttäalueen koko tulee säilyttää nykyisellään, jotta jatkossakin on mahdollista pelata pääsarjatasen otteluita amerikkalaisessa jalkapallossa ja rugbyssa. Tämä mahdollistaa myös jalkapallon pelaamisen stadionilla alemmilla sarjatasoilla.

Muiden tapahtumien osalta on huomioitava lavarakenteiden ja yleisön palvelutilojen (mm. wc- ja ravintolapalvelut) sijoittaminen suorituspaikkojen ulkopuolelle. Lisäksi on huomioitava tapahtumasähkön tarve. Alueelle tulee suunnitella riittävä määrä oikein sijoitettuja ja sulakekooltaan riittäviä sähköliittymiä.

Stadionalueen valaistus tulee uusia kokonaisuudessaan mukaan lukien valaisinpylväät nykyaikaisella led-tekniikalla.

Tarkempia tietoja toiminnallista tavoitteista löytyy liitteenä olevista alustavista yleissuunnitelma- ja hankeselvitysluonnoksista.

4.2 Palvelutarpeen aikajänne

Urheiluun ja liikuntaan liittyvien palvelutarpeiden arvioidaan tulevaisuudessa pysyvän ennallaan tai kasvavan. Yleisurheilun harjoitus- ja kilpailutoiminta keskittyy Kuopion alueella jatkossakin Väinölänniemen stadionille ulkokauden aikana ja peruskorjauksen jälkeen varsinkin kilpailutoiminnan voidaan olettaa lisääntyvän olosuhteiden parantuessa, sekä mahdollistaessa tapahtumien järjestämisen. Kalevan kisoja järjestetään tulevaisuudessakin silloin, kun ne Kuopioon myönnetään. Amerikkalaisen jalkapallon pääsarjaotteluiden järjestämispaikkana Väinölänniemen stadion toimii jatkossakin ja rugbyyn mahdollisesti kasvaessa myös lajin otteluiden määrä voi kasvaa. Muiden liikuntaan- ja urheiluun liittyvien toimintojen arvioidaan pysyvän nykyisellä tasolla.

Kuopiorock tullaan nykytila-arvion mukaan järjestämään tulevaisuudessakin Väinölänniemellä vuosittain. Muiden liikunnan ja urheilun ulkopuolisten tapahtumien määrää on mahdollista kasvattaa kaupungin strategian mukaisesti, olettaen että tapahtumille löytyy järjestävä taho.

Kokonaisuudessaan Väinölänniemen stadionin ja kenttäalueen palvelutarpeen arvioidaan pysyvän ennallaan ja mahdollisesti kasvavan kaupungin kasvaessa. Lisäksi palvelutarpeen ajatellaan olevan pysyvä.

4.3 Muut tavoitteet

Kaupunkikuvallisena tavoitteena on, että alue säilyy mahdollisimman nykyisenkaltaisena huomioiden alueen historiallinen luonne. Väinölänniemi on myös valtakunnallisesti merkittävä rakennetun kulttuuriympäristön (RKY) alue.

5 VAIHTOEHTOISET MALLIT

Tarveselvityksen lähtökohtana on toiminut jo aikaisemmissa kohdissa (esim. 2.2. ja 4.1) ja alustavissa hankeselvityksessä sekä yleissuunnitelmassa mainitut tavoitteet liikunnan, urheilun ja tapahtumien selvitetyn palvelutarpeen osalta. Vaihtoehtoisissa malleissa palvelutarpeiden ei arvioitaisi täyttyvän kaikilta osin ja toiminnallisuuksista jouduttaisiin tinkimään.

5.1 Katsomorakennus

Katsomorakennuksen osalta vaihtoehtoiset mallit ovat:

- peruskorjaus
- purkaminen ja rakennuksen korvaaminen uudisrakennuksella.

Työryhmä totesi, että kentän toiminnan ja pitkän aikavälin ylläpidettävyyden kannalta uudisrakennus on parempi vaihtoehto. Vaihtoehdot ja niiden perusteet on esitetty tarkemmin liitteessä olevassa alustavassa hankeselvityksessä.

5.2 Kentästä

Jotta asetetut tavoitteet saavutetaan, ei kentästä osalta ole löydettävissä kovin erilaisia vaihtoehtoja. Laadittavassa yleissuunnitelmassa asiaa tarkastellaan yksittäisten suorituspaikkojen sijoittamisen ja tarkoituksenmukaisen laadun kannalta.

Suorituspaikkojen sijoittamisessa huomioidaan Kalevan kisojen olosuhdevaatimukset.

Merkittävin muutos kenttäalueen toimintojen sijoittamisen osalta nykytilanteeseen verrattuna on pituus- ja kolmiloikkapaikan sijoittaminen juoksuradan ja pääkatsomon väliin.

Nykytilanteessa hyppypaikka sijaitsee juoksuradan sisäpuolella ja on liian kapea olosuhdevaatimuksiin nähden. Mikäli hyppypaikkaa levennetään juoksuradan sisäpuolella, kapenee nurmikenttä liikaa joukkuelajien vaatimusten kannalta. Myös turvallisuustekijät puoltavat hyppypaikan sijainnin muuttamista.

Yleissuunnitelmassa on esitetty kenttösten toteutuksen osalta vaihtoehdot VE1 ja VE2, jotka riippuvat valittavasta katsomoratkaisusta.

VE1: Rakennetaan uusi pääkatsomo => kenttäalue säilyy nykyisellä paikallaan ja vastakatsomo säilytetään

VE2: Nykyinen pääkatsomo saneerataan => kenttäalue siirtyy 4–5 m pohjoiseen nykyisestä sijainnista pohjoiseen. Tällöin nykyinen vastakatsomo puretaan ja rakennetaan uusi 4–5 m nykyisestä sijainnista pohjoiseen

Muuten molemmat vaihtoehdot on suunniteltu samoilla periaatteilla.

5.2.1 Kenttäalueen peruskorjaus

Suunnittelun alueen raja on liitteenä olevan tarveselvitysaluearajauksen mukainen, huomioiden myös alueen pohjoispuolella sijaitsevat lipunmyyntikojut.

Stadionalueen tulee täyttää jatkossakin olosuhteiltaan yleisurheilun Kalevan kisojen olosuhdevaatimukset. Liitteenä on esitetty SUL:n laatima lista yleisurheilukentän Kalevan kisojen olosuhdevaatimuksista.

Liitteenä on esitetty kenttäalueen peruskunnostuksen alustava yleissuunnitelma vaihtoehdoilla VE1 ja VE2. Molemmista vaihtoehdoista on esitetty asemapiirroksien ja kustannusarviot. Lisäksi sähkön, valaistuksen ja äänentoiston uusimisen osalta on esitetty oma asemapiirros.

5.2.2 Kenttäalue

Kenttäalueella tehdään peruskunnostuksen yhteydessä seuraavia toimenpiteitä:

- Pohjarakenteet; rakennekerrokset ja kuivatus
 - kuivatusrakenteet (salaojitus ja hulevesiviemäröinti) uusitaan
 - rakennekerrosten uusiminen tarvittavin osin
 - kentän alueella sijaitsevan maanalaiset rakenteet (vesijohdot, viemärit, sähköjohdot, kaapelit) uusitaan
 - kastelujärjestelmä uusitaan
- Kaikki pintarakenteet uusitaan; nurmikenttä, urheilukentän kestopäällyste, kentän vierialueiden kiveykset ja asfaltit. Yleissuunnitelmassa esitetään pintamateriaalien tarkempi määrittäminen. Urheilukentän pinnoitteeksi on yleissuunnitelmassa valittu Mondo, jota yleisesti pidetään parhaana vaihtoehtona.
- Urheilun alueen rakenteet ja kalustus uusitaan. (mm. estejuoksuaidat, penkit, heitto- ja hyppypaikat, välineistö yms.)
- Valaistus uusitaan. Kaikki valaisimet uusitaan. Valaisinmastot uusitaan.
- Lähetys- ajanotto- ja tulospalveluiden rakenteet, järjestelmän ja kaapeloinnit toteutetaan Kalevan kisojen olosuhdevaatimusten mukaisesti

- Äänentoistojärjestelmä uusitaan Kalevan kisojen olosuhdevaatimusten mukaisesti
- Alueen sähköistys uusitaan. Alueelle suunnitellaan ja rakennetaan uusia sähkönsyöttöpisteitä järjestettäviä tapahtumia varten.

5.2.3 *Kenttää ympäröivä alue*

Yleissuunnitelmassa on esitetty toimenpiteitä myös kenttää ympäröivälle, kunnostettavalle alueelle, joka kuuluu tarveselvitysalueeseen. Yleissuunnitelmassa esitetään käyttäjien ja yleisön sekä ajoneuvojen liikenteelliset ratkaisut sekä harjoituspaikkojen ja oheispelikenttien sijoitus. Harjoittelualueet sijoitetaan pääkatson eteläpuoliselle alueelle. Heittolajien osalta harjoittelualue sijoittuu jatkossakin muualle.

Kenttäalueen päätyjen suunnittelussa on huomioitu Kuopiorock-tapahtuman vaatimien esiintymislavojen tilantarpeet ja liikennöinnin vaatimuksia. Nykyiset kentän päätyjen nurmikumpualueet muutetaan tarvittavin osin tasaisiksi kivituhka-, nupukivi- ja asfalttialueiksi.

Ympäröivää viheraluetta ja nykyistä puustoa säilytetään mahdollisimman paljon. Alueen nykyinen, kulttuurihistoriallinen ilme pyritään säilyttämään. Suunnitelmassa on pyritty säilyttämään alueen puistomaisuutta ja pinnan läpäisevyyttä käyttämällä mahdollisimman paljon muita kuin kovia päällystepintoja ja korvaamalla poistettavia puita uusilla havu- ja lehtipuilla. Lisäksi asfalttipäällysteen määrät on pyritty pitämään välttämättömässä. Pysäköinti-paikoissa esitetään käytettäväksi nurmikiveä, joka tuo vihreyttä asfalttialueelle ja on vettä läpäisevä päällyste. Uusien päällysteiden rajaukset on pyritty tekemään mahdollisimman selkeinä.

5.3 *Jatkotoimenpiteet ja alustava aikataulu*

5.3.1 *Arkeologinen selvitys*

Alueella on sijainnut v. 1775–1811 hautausmaa. Alueella on teetetty tämän vuoksi vuonna 2025 arkeologinen selvitys, jonka laati Maanala Oy. Selvityksen loppuraportti valmistui lokakuussa 2025 ja se on esitetty liitteenä.

Hautapaikan säilyneisyyttä ja laajuutta selvitettiin 22 koekaivausalueen avulla. Itse urheilukentän aluetta voi arkeologian näkökulmasta luonnehtia lähes kokonaan tuhoutuneeksi, sen eteläpuolta puolestaan hyvin säilyneeksi.

Raportissa on esitetty kartta mistä näkee kaivausten ja löytyneiden hautojen sijainnit. Suunnittelualueen itä- ja eteläosassa sijaitse hautoja, ja niillä paikoilla kaivutyöt edellyttävät todennäköisesti arkeologin valvontaa. Lupaprosessit ja toimintatavat tulee selvittää ennen rakennusurakan aloittamista.

5.3.2 *Maastotutkimukset*

Alue on kattavasti mitattu ja laserkeilattu ja myös vanhoja pohjatutkimustietoa alueelta löytyy. Toteutussuunnittelua varten kenttäalueella ja sen vierellä on kuitenkin tarpeen tehdä lisäpohjatutkimuksia ja kenttäalueen rakennekerroksia selvittää esimerkiksi koekuoppien avulla.

5.3.3 *Yleissuunnitelma*

Kenttäalueen yleissuunnitelman laatiminen käynnistettiin keväällä 2025. Ennen yleissuunnittelun aloittamista syksyllä 2024 pidettiin hankkeeseen liittyvä sidosryhmä-

tapaaminen (urheiluseurat/lajiliitot, tapahtumajärjestäjät). Tapaamisessa kartoitettiin sidosryhmien tarpeita ja toiveita.

Yleissuunnitelman on tarkoitus valmistua vuoden 2026 alussa. Marraskuussa 2025 pidettiin toinen sidosryhmätapaaminen, jossa esitellään suunnitelmaluonnoksia ja jossa sidosryhmien edustajilla on mahdollisuus kommentoida ja vaikuttaa yleissuunnitelman sisältöön.

5.3.4 Aikataulu

Hankkeen tavoiteaikataulu on kenttäalueen osalta tässä vaiheessa seuraava:

- Arkeologinen selvitys on valmistunut syksyllä 2025
- Yleissuunnittelu, valmistuu 2026 alussa
- Tarvittavat lisämaastotutkimukset 2026
- Toteutussuunnittelu 2026–2027
- Rakennustöiden suorittaminen 2028–2029 (investointiohjelman mukaan)

Alueen katsomorakennuksen uusimisen aikataulu tulee sovittaa kenttäalueen peruskorjaukseen hankkeen edetessä.

6 TALOUSVAIKUTUKSET

6.1 Nykytilanne

Sisäiset tilavuokrat vuonna 2024 olivat 150 505 euroa ja muut toimintakulut 77 505,88 euroa. Toimintatuottoja kerättiin vuokrina ja muina myyntituottoina 15 092,24 euroa.

6.2 Tuleva tilanne

Hankeselvityksessä on kohteelle laskettu alustava tavoitehinta-arvio ja alustavat kustannusvaikutukset toimintakuluihin. Kustannusmuutokset huomioidaan talousarviovalmistelussa, vuokrissa ja muissa toiminnan kuluissa.

Hankkeelle haetaan opetus- ja kulttuuriministeriön liikuntapaikkojen ja niihin liittyvien vapaa-aikatilojen perustamishankkeiden investointiavustusta.

Investointikustannukset

Kenttäalueen yleissuunnitelmassa on laskettu investointikustannukset kenttäalueen ja sen lähiympäristön peruskunnostukselle vaihtoehdoille VE1 ja VE2 (kts. Luku 5.2). Alustavassa hankeselvityksessä on laskettu kustannukset katsomorakennusten osalta.

Kenttäalueen peruskunnostuksen Investointikustannukset on laskettu IHKU-kustannuslaskentaohjelmalla. Kustannukset sisältävät kohteen rakennusosat ja työmaatehtävät.

Katsomorakennusten kustannukset sisältävät myös vanhan katsomon purkukustannukset.

Hankkeen kokonaiskustannusarviot ovat seuraavat (alv 0 %):

VE1 (Uusi pääkatsomo):

Kenttäalueen ja ympäristön peruskunnostus	4,28 M€
Uuden pääkatsomon rakentaminen	2,97 M€
YHTEENSÄ	7,25 M€

VE2 (Pääkatsomon saneeraus ja uusi vastakatsomo):

Kenttäalueen ja ympäristön peruskunnostus	4,29 M€
Pääkatsomon saneeraus ja uusi vastakatsomo	3,37 M€
YHTEENSÄ	7,66 M€

7 YHTENVETO

Väinölänniemen stadion on Kuopion keskeisin yleisurheilun kilpailu- ja harjoituspaikka sekä merkittävä tapahtuma-alue. Stadionin nykyinen kunto ei vastaa SM-tason yleisurheilukilpailujen vaatimuksia, ja myös muun urheilu- ja tapahtumakäytön olosuhteet ovat puutteelliset. Tarveselvityksessä on tunnistettu tarve laajamittaiselle peruskorjaukselle, joka mahdollistaa alueen monipuolisen ja turvallisen käytön pitkällä aikavälillä.

7.1 Tavoitteet

- Täyttää Kalevan kisojen olosuhdevaatimukset.
- Mahdollistaa amerikkalaisen jalkapallon, rugby ja jalkapallon kilpailutoiminta.
- Kehittää tapahtumakäyttöä suurten yleisötapahtumien osalta.
- Parantaa esteettömyyttä, turvallisuutta ja teknistä infrastruktuuria (valaistus, äänentoisto, sähköliittymät).

7.2 Rakennusten vaihtoehtotarkastelu

Katsomorakennuksen osalta on tarkasteltu kahta vaihtoehtoa:

1) Peruskorjaus:

Investointikustannukset: 3,37 M€ (sisältäen kentän ja vastakatsomon siirrot).

Elinkaarikustannukset (50 v): 5,34 M€.

Hiilijalanjälki: 13,8 kg CO₂e/m²/a.

Haittoja: teknisten riskien säilyminen, tilaratkaisujen heikko toimivuus, korkea korjausaste, kentän ja vastakatsomon siirtotarve.

2) Uudisrakennus:

Investointikustannukset: 2,97 M€.

Elinkaarikustannukset (50 v): 4,08 M€.

Hiilijalanjälki: 25,2 kg CO₂e/m²/a.

Etuja: paremmat tilaratkaisut, esteettömyys, pienemmät riskit, parempi kustannustehokkuus pitkällä aikavälillä.

Analyysin perusteella uudisrakennus osoittautui kokonaisuutena kannattavammaksi vaihtoehdoksi. Se on taloudellisesti ja toiminnallisesti perustellumpi ratkaisu, joka tukee kaupungin strategisia tavoitteita ja varmistaa stadionin käyttökelpoisuuden pitkällä aikavälillä.

Muiden rakennusten (vastakatsomo, maalitoimistorakennus) osalta ei ole nähty välitöntä peruskorjaustarvetta, mutta niiden kunto tarkistetaan toteutussuunnittelun yhteydessä.

7.3 Kenttäalueen kehittäminen

- Kaikki suorituspaikat ja pintarakenteet uusitaan.
- Valaistus uusitaan LED-tekniikalla.
- Rakenteet ja kalusteet (aidat, hyppypaikat, katsomot) uusitaan.
- Tapahtumakäyttöä tukevat ratkaisut (sähköpisteet, kulkureitit, palvelutilat) suunnitellaan uudelleen.

7.4 Aikataulu ja jatkotoimet

- Päätöksenteko alkuvuodesta 2026
- Suunnittelu: 2026–27
- Rakentaminen: 2028–2029 (investointiohjelman mukaisesti)

7.5 Talousvaikutukset ja rahoitus

- Hankkeelle haetaan opetus- ja kulttuuriministeriön investointiavustusta (vuonna 2025 avustuksen maksimitaso oli enintään 600 000 €).
- Tilakustannukset (€/m²/kk): uudisrakennus 12,53 €, peruskorjaus 13,15 €.
- Muuttuvien kustannusten ei odoteta nousevan merkittävästi.
- Kustannusvaikutukset huomioidaan talousarviovalmistelussa.

8 ESITYS

Tarveselvitysryhmä esittää:

- Kenttäalueen yleissuunnitelman viimeistelyä ja toteutussuunnittelun käynnistämistä.
- Katsomorakennuksen uudisrakentamiseen perustuvan hankesuunnitelman laatimista.
- Suunnittelu- ja rakennustöiden aikatauluttamista siten, että käyttökato jää mahdollisimman lyhyeksi.

Toteutus turvaa alueen monipuolisen ja turvallisen käytön liikunnan, urheilun ja tapahtumien tarpeisiin sekä vahvistaa Kuopion asemaa valtakunnallisena tapahtuma- ja urheilukaupunkina.

9 LIITTEET

Tarveselvitysaluerajaus.pdf

Kalevan-kisojen-olosuhdevaatimukset.pdf

Kuopio Väinölänniemen hautausmaa arkeologinen tutkimus 2025 Maanala.pdf

Alustava_hankeselvitys_Väinölänniemen stadion_180925.pdf

Väinölänniemen stadionin kentän peruskorjaus, alustava yleissuunnitelma:

- Väinölänniemi yleissuunnitelma asemapiirroksat VE1 ja VE2
- Väinölänniemi yleissuunnitelma asemapiirros valaistus ja sähkö
- Väinölänniemi yleissuunnitelma Poikkileikkaukset VE1 ja VE2